

Rapport

DRAAGVLAK CORONAMAATREGELEN & GEDRAG

In opdracht van de NOS
14 september 2021

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/178

Datum

september 2021

Auteurs

Peter Kanne
Asher van der Schelde

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits I&O Research en de NOS als bron duidelijk worden vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
2 Draagvlak coronamaatregelen	6
2.1 Steun voor coronamaatregelen stabiel	6
2.2 Ongevaccineerden veel kritischer	7
2.3 Meerderheid wil versoepelen	8
2.4 Steun voor voorgenomen versoepelingen	10
2.5 Ongevaccineerden vinden snelle versoepelingen niet onverantwoord	13
3 Verantwoording	14

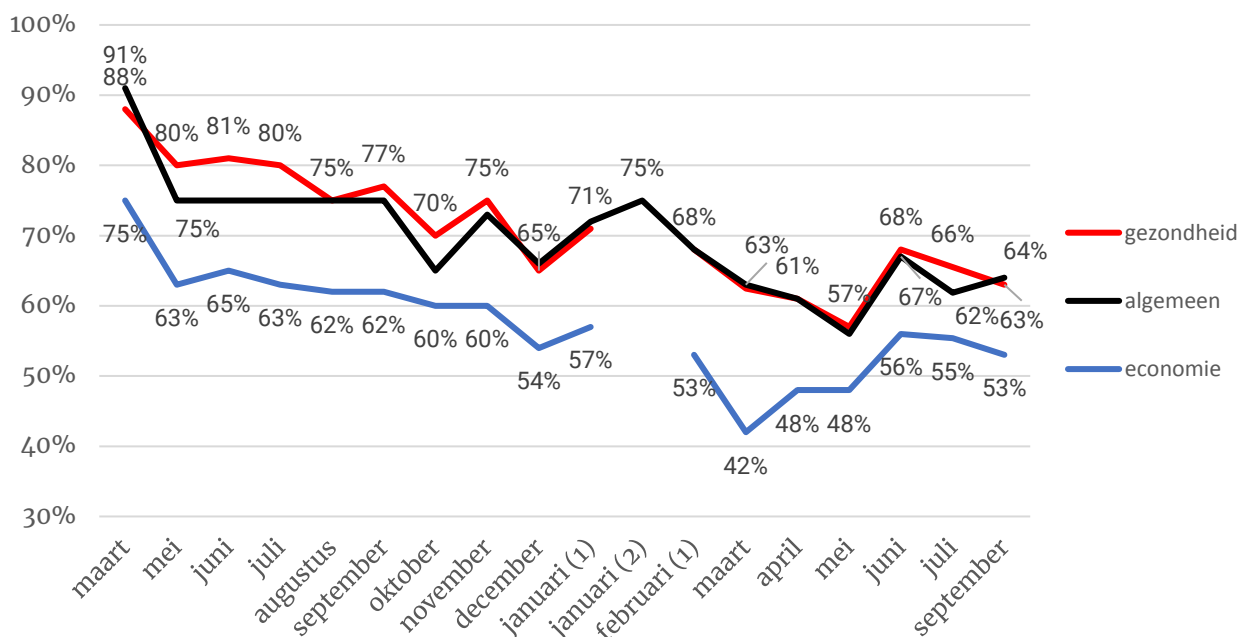
Belangrijkste uitkomsten

Steun voor beleid stabiel

Ruim zes op de tien (63 procent) van de Nederlanders geeft nu aan achter het coronabeleid in het algemeen te staan. In juli was dit 62 procent.

Figuur 1 – Draagvlak voor coronamaatregelen van het kabinet

Staat volledig/grotendeels achter maatregelen met betrekking tot... Basis: totale steekproef, n=965

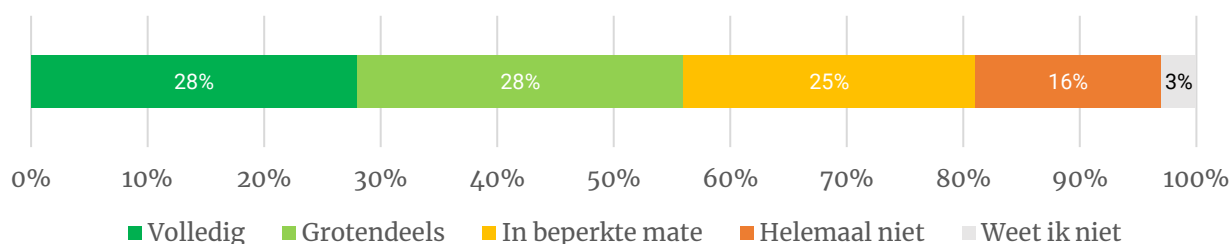
Meerderheid steunt voorgenomen versoepelingen

In augustus zei het kabinet op 20 september de belangrijkste coronamaatregelen (1,5 meter en mondkapjes in het ov) los te willen laten als de situatie het toelaat. Een meerderheid van de (56%) Nederlanders geeft aan grotendeels of volledig achter deze voorgenomen versoepelingen te staan. Afgelopen zondag (12 september) lekte uit dat het kabinet vanaf 25 september de anderhalve meterregel inderdaad wil loslaten. De mondkapjesplicht blijft wel van kracht.

Draagvlak voor voorgenomen versoepelingen

In augustus heeft het kabinet gezegd op 20 september de belangrijkste corona-maatregelen los te willen laten als de situatie het toelaat. De 1,5-meterregel en de mondkapjes in het openbaar vervoer zouden dan niet meer hoeven. Per 1 november zouden alle maatregelen kunnen worden geschrapt. In welke mate staat u hier achter?

Basis: n=965

Voorstanders van de versoepelingen wijzen veelal op het gunstige effect van vaccinaties. Andere voorstanders vinden dat de maatregelen nu toch al nauwelijks worden nageleefd. Nederlanders die kritisch zijn op de voorgenomen versoepelingen vrezen voor een opleving van het virus dit najaar, o.a. omdat nog niet iedereen gevaccineerd is.

Steun voor versoepelingen terug op niveau van juni

Nadat in juli de maatregelen werden versoepeld en het aantal besmetting sterk toenam, daalde de steun voor versoepelingen. Inmiddels is de steun hersteld tot het niveau van juni. Waar in juli nog vier op de tien Nederlanders strengere maatregelen wilde, is dit nu slechts een op de tien.

Gevaccineerden vinden versoepelingen vaker onverantwoord

Zes op de tien ongevaccineerde Nederlanders is het eens met de stelling dat de voorgenomen versoepelingen niet onverantwoord zijn, terwijl 18 procent van hen dit wel vindt. Onder gevaccineerden zijn de meningen verdeeld. Bijna een op de drie vindt de voorgenomen versoepelingen onverantwoord, terwijl een vergelijkbaar deel het daar (helemaal) niet mee eens is.

Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 10 september tot maandag 13 september. In totaal werkten 965 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Alle deelnemers zijn afkomstig uit het I&O Research Panel.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

2 Draagvlak coronamaatregelen

2.1 Steun voor coronamaatregelen stabiel

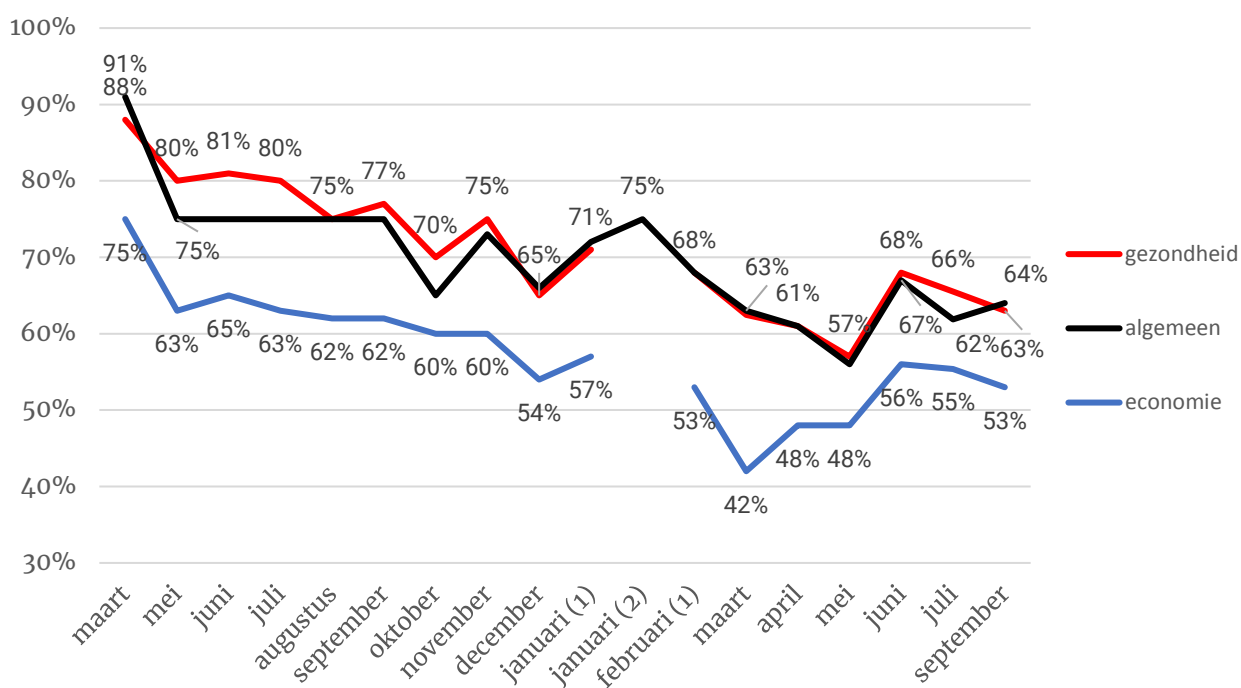
Na een forse toename van besmettingen nam de steun voor de coronamaatregelen in juli af. Inmiddels is de steun gestabiliseerd. Momenteel staat 63 procent van de Nederlanders achter de maatregelen in het algemeen, begin juli was dit 62%.

De steun voor maatregelen m.b.t. gezondheid daalt licht (van 66 naar 63 procent). Hetzelfde geldt ook voor de steun voor de economische maatregelen (van 55 naar 53 procent), maar in beide gevallen is er geen sprake van een significante afname.

Figuur 1 – Draagvlak voor coronamaatregelen van het kabinet

Staat volledig/grotendeels achter maatregelen met betrekking tot...

Basis: totale steekproef, n=965

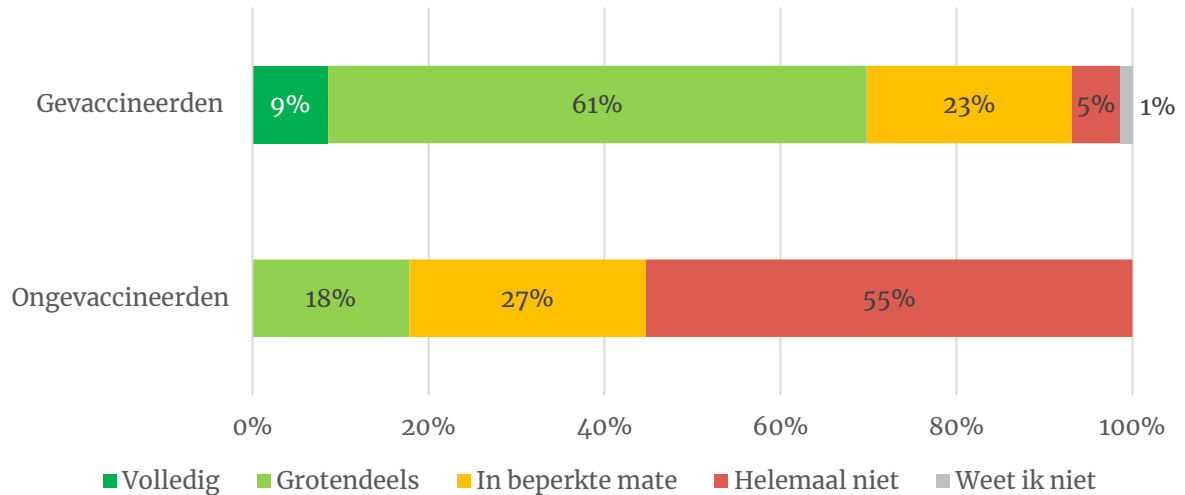
2.2 Ongevaccineerden veel kritischer

Gevaccineerden en ongevaccineerden verschillen sterk van mening over de aanpak van de coronacrisis door het demissionaire kabinet. Meer dan de helft (55 procent) van de ongevaccineerden is “helemaal niet” tevreden over de aanpak. Onder gevaccineerden is dit slechts 5 procent. Zeven op de tien gevaccineerden is “volledig” of “grotendeels” tevreden over de aanpak van het kabinet.

Figuur 2 – Draagvlak voor coronamaatregelen van het kabinet

In welke mate staat u achter de aanpak van de coronacrisis door het kabinet in het algemeen?

Basis: n = 930

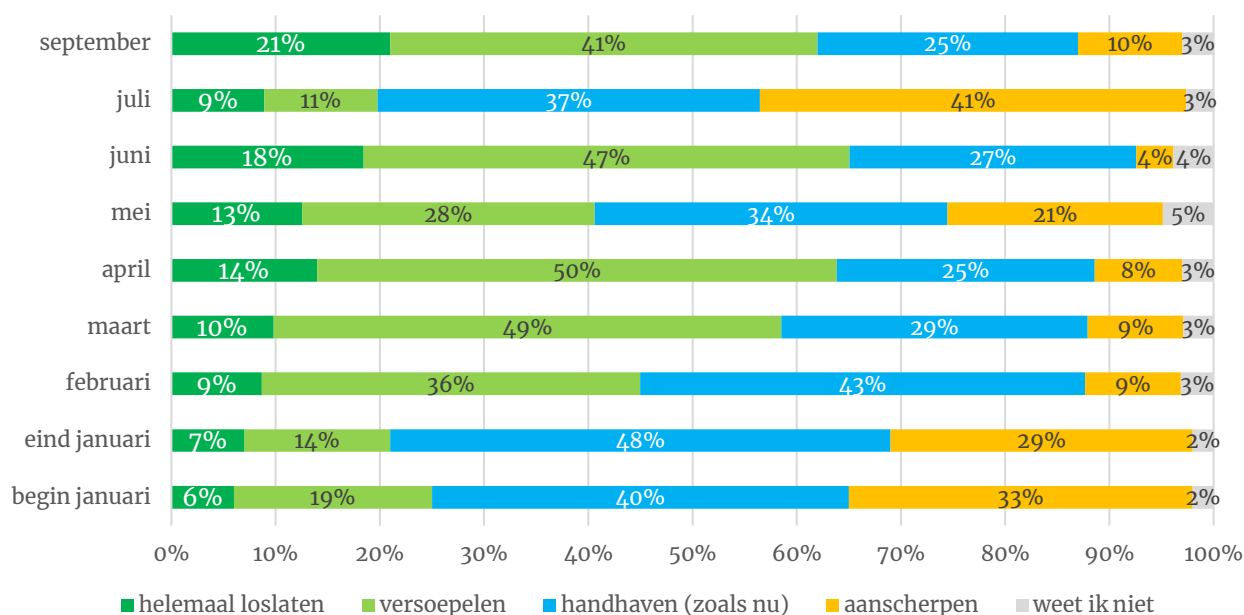

2.3 Meerderheid wil versoepelen

Een meerderheid (62%) van de Nederlanders is voorstander van verdere versoepelingen van de huidige coronamaatregelen. 21 procent wil zelfs dat de maatregelen helemaal worden losgelaten. Hiermee is de steun weer rond het niveau van juni. In juli, nadat veel maatregelen werden opgeheven en de besmettingen sterk toenamen, wilde de grote meerderheid ofwel de maatregelen handhaven (37%) of 'verder aanscherpen' (41%). Inmiddels is nog maar een vierde voorstander van handhaven van de huidige maatregelen, en wil een tiende verdere aanscherpingen.

Figuur 3 – Wat is uw mening met betrekking tot de huidige situatie?

Basis: n = 965

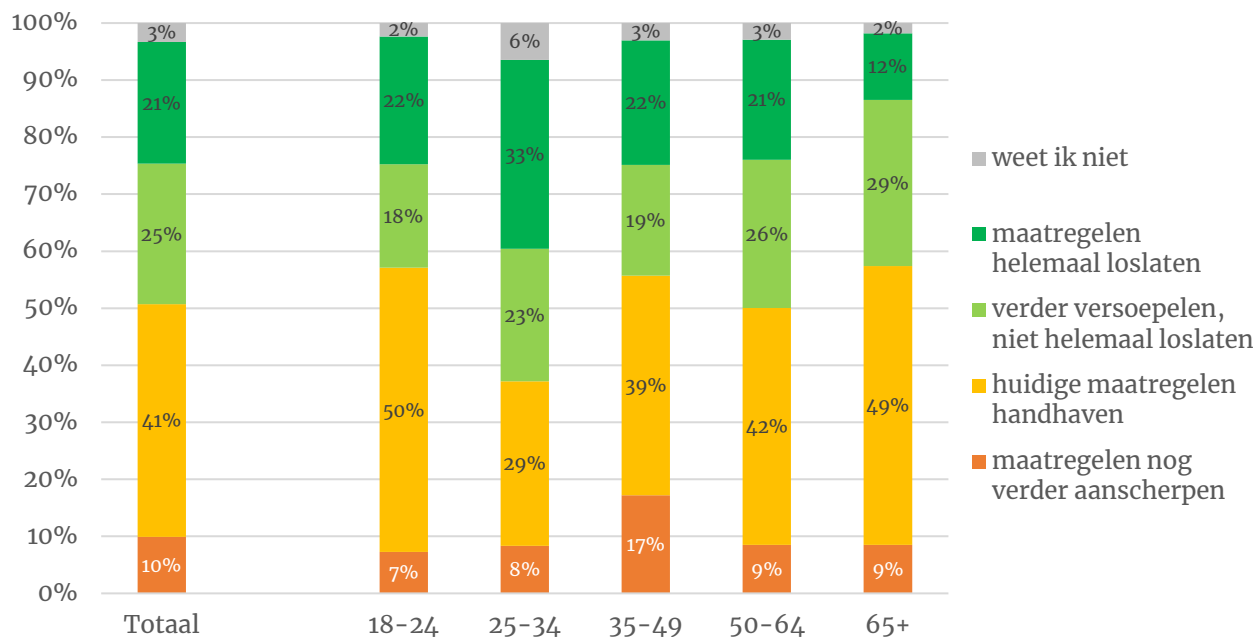
Middelste leeftijdsgroep vaakst voor aanscherping

Net als bij de meting in juli zijn 25 tot 34-jarigen de grootste voorstanders van versoepelingen. Een op de drie van deze leeftijdsgroep wil de maatregelen helemaal loslaten, terwijl 23 procent verder wil versoepelen. De meerderheid van de andere leeftijdsgroepen is voor het handhaven of aanscherpen van de maatregelen.

17 procent van de middelste leeftijdsgroep (35 tot 49) wil dat de maatregelen juist worden aangescherpt: het hoogste percentage van alle leeftijdsgroepen. Slechts vier op de tien 65-plussers en 18 tot 24-jarigen is voor verdere versoepelingen.

Figuur 4 – Wat is uw mening met betrekking tot de huidige situatie?

Basis: n = 965

2.4 Steun voor voorgenomen versoepelingen

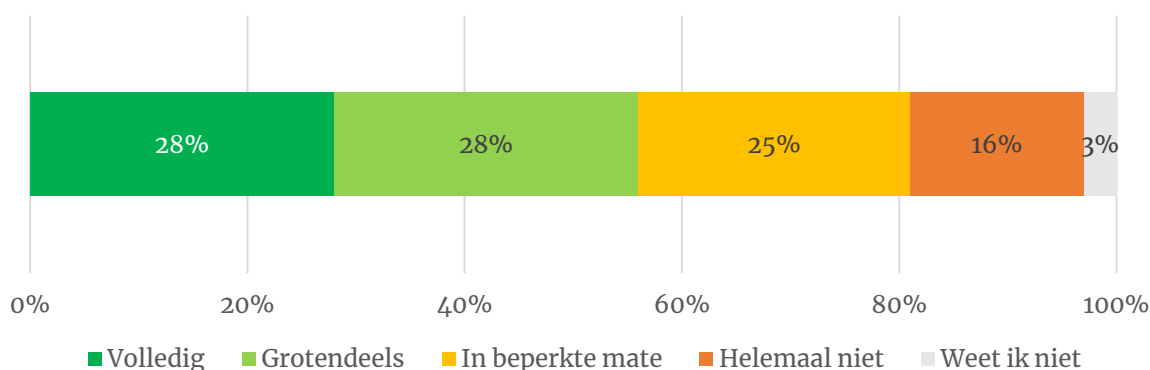
In augustus zei het kabinet op 20 september de belangrijkste coronamaatregelen (1,5 meter en mondkapjesplicht in het ov) los te willen laten als de situatie het toelaat. Per 1 november zouden vervolgens alle maatregelen kunnen worden geschrapt. Afgelopen zondag (12 september) lekte uit dat het kabinet vanaf 25 september de anderhalve meterregel inderdaad wil loslaten. De mondkapjesplicht blijft wel van kracht.

Een meerderheid van de (56%) Nederlanders geeft aan grotendeels of volledig achter de voorgenomen versoepelingen te staan. Een op de vier staat hier in beperkte mate achter, terwijl 16% helemaal niet achter de versoepelingen staat.

Figuur 5: Draagvlak voor voorgenomen versoepelingen

In augustus heeft het kabinet gezegd op 20 september de belangrijkste corona-maatregelen los te willen laten als de situatie het toelaat. De 1,5-meterregel en de mondkapjes in het openbaar vervoer zouden dan niet meer hoeven. Per 1 november zouden alle maatregelen kunnen worden geschrapt. In welke mate staat u hier achter?

Basis: n=965

Toelichtingen op aanpassen maatregelen

We zien een aantal argumenteerlijnen wanneer we Nederlanders vragen hun antwoord toe te lichten:

- Degenen die nu willen versoepelen vinden vaak dat de maatregelen eigenlijk al niet meer worden nageleefd. Anderen wijzen op de positieve gevolgen van vaccinaties, terwijl een ander deel denkt dat corona toch niet zal verdwijnen.
- Sceptici vinden versoepelingen te vroeg komen gezien het redelijke hoge besmettingscijfer en het naderende najaar. Anderen wijzen erop dat de vaccinatiegraad nog te laag ligt.

Hieronder een aantal citaten in elk van de categorieën.

Nederlanders die volledig of grotendeels achter de voorgenomen versoepelingen staan

Maatregelen worden eigenlijk al niet meer nageleefd

- *Waarom op Zandvoort wel 75.000 man op elkaar en in de horeca of andere evenementen kan niets*
- *Als er met 2 maten word gemeten, en geen handhaving is, laat de maatregelen dan maar zitten*
- *De maatschappij is er klaar voor. (kijk om je heen, weinig mensen houden nog afstand.*
- *Fijn! De regels worden toch al niet gehandhaafd en er wordt niet 1 lijn getrokken. Laat dan alle regels maar los..*

- *het kabinet meet soms met twee maten. Voetbal, autoraces krijgen een behoorlijke voorkeurbehandeling, horeca en de cultuursector blijven behoorlijk achter.*
- *Met name de cultuursector is onacceptabel getroffen. Mijn verbazing over doorgang vinden van F1 vind ik gewoon schokkend. Dit afgewogen tegenover de maatregelen waaronder de culturele sector gebukt gaat. Ronduit schandalig*
- *Na wat we hebben gezien in het formule 1 weekend, komt geen enkele maatregel nog geloofwaardig over*
- *De mensen zijn niet meer tegen te houden, hopelijk accepteren ze dan ook de gevolgen ervan.*
- *Na anderhalf jaar gaat niemand zich nog aan de regels houden. Afwegen wat het waard is..*

Zo niet nu, wanneer dan?

- *Covid gaat toch niet meer weg. Dus moeten het risico maar nemen.*
- *Je kunt het land niet eeuwig gedeeltelijk op slot houden en Corona gaat nooit weer weg*
- *Prima, beschouw Corona niet meer als een pandemie nav de massavaccinatie. Beschouw Corona net als de griep waarin de risicocategorie geholpen moet worden*
- *We zullen Corona op een gegeven moment moeten accepteren en doorgaan zoals voor Corona*

Vaccinaties werpen vruchten af

- *Het wordt tijd dat er meer versoepeld wordt. Heel NL is volledig gevaccineerd, op enkelingen na. Ik vind dat het nu ook de verantwoordelijkheid van de burgers zelf wordt*
- *De mensen die een vaccinatie willen hebben nu allemaal de kans gehad*
- *Laten we weer lekker normaal doen, 22 miljoen prikken gezet? Prima toch?!*
- *Het is nu endemisch geworden, we moeten accepteren dat het er is en dat je beschermd wordt d.m.v. vaccinatie tegen ernstige ziekte*

Nederlanders die in beperkte mate of niet achter de versoepelingen staan

Het is te vroeg om te versoepelen

- *Ik vind het te vroeg om te versoepelen. Het gaat nog te vaak verkeerd. Wanneer het wat langer stabiel blijft in lage besmettingen zou ik er mee eens zijn af te bouwen betreft versoepelingen.*
- *Er lijkt nog helemaal geen zicht op verbetering. En terugdraaien is moeilijker dan nog even vasthouden aan wat al 1,5jr aan de gang is*
- *Besmetting/ziekenhuis cijfers zijn nog te hoog*
- *Ik denk dat er maatregelen nodig blijven om het leefbaar te houden ook voor de zorgmedewerkers*
- *Ik denk dat het aantal besmettingen de versoepelingen nog niet toelaat*
- *Dom, je weet niet wat er nog komen gaat met het virus, er kan een nieuwe opleving komen en dan moet je de versoepelingen weer terugdraaien*
- *Ik begrijp niet waarom we verder versoepelen terwijl de aantallen maar niet willen teruglopen. Ik vind dat de maatregelen voor ongevaccineerden streng mogen blijven*
- *November is het begin van de winter, dus neemt van oudsher de kans op besmetting weer toe (griep en verkoudheid)*
- *Nog even wachten met versoepelen, eerst het najaar aankijken.*
- *Ik vind het een slecht idee. Laten we er nou eerst voor zorgen dat we er helemaal van af komen, we moeten namelijk nog maar zien hoe we de winter doorkomen*
- *Met de herfst in aantocht lijkt het beter wat voorzichtig te zijn voordat straks een mogelijk grote ziekenhuisbezetting ontstaat, vooral dankzij niet gevaccineerden.*

Te lage vaccinatiegraad

- *de vaccinatie graad is nog te laag ($\pm 70\%$)*
- *Omdat er veel te veel mensen niet gevaccineerd zijn is het onverantwoord om de teugels los te laten*
- *Vaccinatiegraad blijft te laag. Thuiswerken en mondkapjes bij grote samenkomsten totdat vaccinatiegraad hoger is*
- *Slecht idee met de herfst vóór de deur. Er moet een vaccinatieplicht komen*
- *Te grote groep ongevaccineerden*

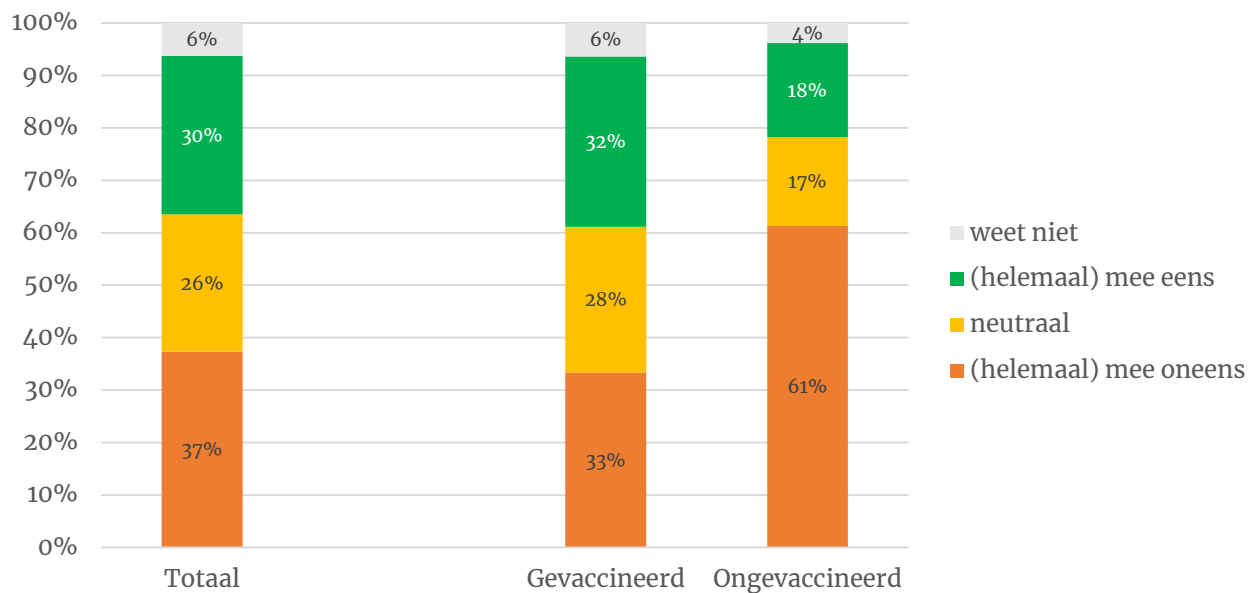

2.5 Ongevaccineerden vinden snelle versoepelingen niet onverantwoord

De ruime meerderheid van de ongevaccineerden vindt het niet onverantwoord van de regering om de coronamaatregelen per 20 september te versoepelen. Bijna een op de vijf van deze groep vindt het wel onverantwoord. Onder gevaccineerden zijn de meningen verdeeld. Bijna een op de drie vindt de voorgenoemen versoepelingen onverantwoord, terwijl een vergelijkbaar deel het daar (helemaal) niet mee eens is.

Figuur 6 – In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling? “Het is onverantwoord van de regering om de coronamaatregelen per 20 september te versoepelen.”

Basis: n= 930

3 Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 10 september tot maandag 13 september. In totaal werkten 965 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Alle deelnemers zijn afkomstig uit het I&O Research Panel.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Een deel van de vragen is voorgelegd aan random de helft van de steekproef (circa duizend respondenten). Dit is bij de betreffende vragen aangegeven. Dit is at random gebeurd, waardoor ook deze resultaten representatief zijn voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft bovengenoemde achtergrondkenmerken.

Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=965$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,1 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

